

A császárság válsága és a Nyugatrómai Birodalom bukása – 476

A válság külső és belső okai

- a 3.sz elejétől a Római Birodalom védekezésre szorul
- hatalmas hadserege miatt adóemelés – fokozódó elégedetlenség
- császári hatalom gyöngül – katonacsászárok – erőszakos halál
- hódítások megszűntek, rabszolgahiány lépett fel – gazdasági gondok – provinciák gazdasági súlya nő

A császárság új korszaka

- a 3.sz.végétől a birodalom irányítása újjászerveződik
- Diocletianus császár társesászárt nevez ki, majd alcsászárokat is – kialakul négyes uralom tartományok igazgatása hatékonyabb lett
- Új adórendszer bevezetése- bérek, és árak maximálása -növekedtek a császári bevételek
- Hadsereg átszervezése - hármas osztatú – testőrségek a központban
határokon kis létszámú gyalogság
mozgékony lovasság
- Constantinus 313-ban engedélyezte a keresztény vallást – birodalom egysége nőtt
Ezek átmeneti sikerek voltak, a birodalom válságát nem tudták megakadályozni.

Kettéosztott birodalom

nő a különbség birodalmon belül

Keleti provinciákban virágzó városok, élénk kereskedelem, fejlett gazdaság

Nyugati provinciákban – barbár betörések gyakoriak, ezért városok hanyatlanak, kihálnak gazdasági élet vidékre helyeződik, nő a nagybirtokosok hatalma, a császári hatalom gyenge

395-ben a birodalom kettéválása- Nyugatrómai és Keletrómai Birodalom lett.

A Nyugatrómai Birodalom bukása – 476

4.sz. végén elindult egy nagy népvándorlási hullám – oka: hunok terjeszkedése, hódítása

Nyugat felé – előlük menekülő germán törzsek a Nyugatrómai Birodalomba törnek be.

Egyes germán törzsekkel szövetségre lépés, letelepítés- állami tisztségviselők, hadsereg katonái, tisztjei lesznek, keszténység felvétele ,lassú összeolvadás a római lakosokkal.

Más germán törzsek pl. a vandálok sorozatosan ostromolják Rómát- Róma pusztulása.

476-ban az utolsó római császárt elűzte - Romulus Augustulus*- egy germán törzsfő.

Ezzel bekövetkezett a Nyugatrómai Birodalom bukása.Ez az ókor vége és a középkor kezdete.

A Keletrómai Birodalom fennmaradt – 1453-ig*, fővárosa : Konstantinápoly.

Nevét Constantinus császárról kapta, mivel 330-ban ő alapította a várost.